

ЗВЕРНЕННЯ

Ієрархії українських церков до: духовенства й вірних в усіх країнах нашого поселення

В українській пресі з'явилися заклики Президії Світового Конгресу Вільних Українців допомогти фінансово в здійсненні скликання міжнародної комісії визначних юристів, яка розгляне на своїх сесіях документацію й переслухає свідків про голод в Україні в 1932-33 роках. Виследи цих досліджень і винесені рішення матимуть велике міжнародне значення.

Маючи завжди на увазі й завжди зберігаючи в наших серцях пам'ять про мільйони невинних українських жертв штучно викликаного голоду, ми, ієрархи українських церков, члени Президії Секретаріату СКВУ, звертаємось до духовенства й вірних наших церков із закликом допомогти їхніми щедрими жертвами у реалізації цього великого і потрібного діла.

Повна нагорода й благословення за цю трагедію прийде щойно тоді, як Україна засяде в колі вільних народів. Однак безчинно чекати до того моменту було б великою нашою провинною перед Всевишнім і перед душами мільйонів наших сестер і братів, безсмертно виморених голодовою смертю в роках 1932-33.

Факти про цей голод мусимо висвітлити на найвищому міжнародному форумі, доки є ще живі свідки й існує відповідна документація про цю найбільшу в історії Українського Народу трагедію. Діяти в цій справі мусимо разом, не відкладаючи її на пізніше.

Оцим просимо всіх вірних наших церков виявити якнайбільше розуміння та жертвенності у здійсненні цього великого діла.

Хай Всевишній Господь щедро благословить вашу жертвенну дію для здійснення цього великого діла й дозволить нам усім діждатись кінця страждань наших братів і сестер на рідних землях у вільній і від нікого незалежній Україні.

Дано в Торонто, Канада, 11-го вересня 1987 року.

† Мстислав, Митрополит
† Стефан, Митрополит
† Максим, Митрополит
† Василь, Митрополит

Є. К. ЛІГАЧОВ ВИСТУПИВ ПРОТИ КРИТИКИ Й. СТАЛІНА

Москва. — Друга особа після генерального секретаря ЦК КПРС Михайла Горбачова, Егор К. Лігачов, член Політбюро, долучився до категорії тих осіб в компартії, які критикують напад на колишніх совєтських лідерів, зокрема Йосифа В. Сталіна і Леоніда Брежнєва. Він особливо скритикував появу двох публікацій в цій справі, автори яких використали існуючу тепер політику „гласності“, тобто більш відкритого суспільства і „демократизації“ СС-СР в загальному.

У відкритій промові до совєтських журналістів, яка ніколи не була опублікована, але текст якої пролітав на Захід підпільним шляхом, Є. Лігачов спротивився, що деякі автори висловлюються про колишніх керівників КПРС, як про звичайних кримінальників, забуваючи, що вони зробили дуже багато для розвитку і закріплення совєтської влади та поширення її впливів у цілому світі. Особа, яка брала участь у зустрічці журналістів з Лігачовим і яка, очевидно, не бажала бути названа, заявила кореспонденту газети „Нью Йорк Таймс“ Філіппові Тавманові, що завага Лігачова викликала надивно дуже гостру відповідь.

Особливо обурився редактор газети „Московські Новості“ Егор Яковлев, якого Лігачов скаржав за помилування прийнятого посмертного спомину про письменника Віктора П. Некрасова, відкинутого з компартії в 1972 році який опісля вийшов закордон і 3-го вересня цього року помер у Парижі. Яковлев встав, не просивши голосу, і гостро обговорив своє становище в тій справі. Така ситуація не була можливою ще кілька років тому та ще й у присутності такого партійного апаратчика, як Лігачов. Про смерть і письменницьку діяльність Некрасова замітку помістив також популярний в ССРСР журнал „Огоньок“, редактором якого є Віталій Коротич.

Добре поінформовані кола в Москві кажуть, що Є. Лігачов репрезентує в Політбюро реакційну фракцію лідерів, які не дуже задоволені процесом „демократизації“ в ССРСР, що їх започаткував М. Горбачов. Не слід виключати, кажуть політичні спостерігачі, що він, Лігачов, буде черговим лідером комуністично-москвинської імперії, якщо Горбачов поховиться нога, або його експериментальна політика натрапить на непередбачені труднощі в керівництві.

Покісно не відомо як сприйматимуть прихильники М. Горбачова в Центральному Комітеті КПРС і Політбюро виступ Лігачова, який закликав до більш поміркованого й обережного підходу в оцінці минулих історичних подій і пов'язаних з ними осіб, включно з керівними кадрами. „Ми не можемо дозволити собі на допущення негативного підходу до тих осіб і цілої генерації, яка будувала соціалізм і обороняла його у завзятих боях з фашизмом і імперіалізмом“, — заявив Є. Лігачов і тим самим поставив себе в ряди тих совєтських керівників, для яких не повинно бути місця в політичній ієрархії, якщо політика М. Горбачова має здобути довіру в народних масах, і буде діяти, — кажуть політичні спостерігачі й аналітики.

УІА відзначити ген. М. Кравцева і суддю Б. Футея

Нью Йорк. — Український Інститут Америки повідомляє, що цього року відзначити на святочному бенкеті окремими грамотами визначних українців, якими тим разом будуть генерал Микола Кравців і суддя Федерального суду Богдан Футей.

Бенкет відбудеться тут в готелі Плаза, при 5-й авеню 159-й вулиці, в неділю, 15-го листопада, о год. 12:30 по полудні.

Рада Директорів УІА, проголошуючи прізвища обидвох визначних українців, підкреслює їхній великий вклад у американське публічне життя, генерала М. Кравцева як військового а суддю Б. Футея, як політичного діяча. Обидва вони вийшли зі свідомих українських родин нових іммігрантів, які поселилися в ЗСА після Другої світової війни та вибилися на високі становища завдяки своїй наполегливій праці і здібностям.

Обидва визначні були у молодих роках активними членами українських молодіжних організацій, ген. М. Кравців у Пласті, а Б. Футей в СУМА.

Грамоти відзначення УІА вручить в часі бенкету президент Українського Інституту Америки інж. Володимир Назаревич.

В Нью Гейвені виставили драму про Чорнобиль

Нью Гейвен, Конн. — Тут в театрі університету Ейла поставили вперше в ЗСА п'єсу совєтського журналіста, члена редколегії „Правди“ Володимира Губарієва п.н. „Саркофаг“, для якої відбудеться безпосередньо після вибуху реактора в Чорнобилі і яка описує бюрократизм і недбалість, які проявились при трагедії в Чорнобилі.

П'єса, що була вже поставлена раніше у Західній Німеччині і в Англії та мала там прихильні критики, в першу чергу з уваги на одвертість з якою автор подає свій сюжет, є фактично написана у жанрі „докудрами“, бо В. Губарієв, як журналіст, був одним із перших на місці нещастя. Помімо того на думку театрального критика „Нью Йорк Таймсу“, який обширно пише на тему прем'єри „Саркофагу“, п'єса є нудна, а її постановка в театрі Ейла дуже пересічна.

Критик уважав також, що автор не зміг віддати відповідно сильно цілої величини трагедії в Чорнобилі і

Німецька преса інформує про конгрес „Церкви в потребі“

Джерзі Сіті, Н. Дж. — На початку вересня відбувся в місцевості Кенігсштайн, Західна Німеччина, міжнародний конгрес організації „Церква в Потребі“, в якому завжди беруть участь також українські представники.

В обширному звітуванні, що його помістив щоденник Західної Німеччини „Франкфуртер Альгемайне Цайтунг“ сказано, що, темою цьогоорічного конгресу була 70-та річниця жовтневої революції, а з цим баявся для церкви. Рівночасно з цим річницю, однак, в наступному році, як пише кореспондент Пітер Шьдлер, припаде 1000-річчя Хрищення Київської Русі. Саме про ці дві ідеології, які суперечать собі, була мова на конгресі.

Німецький журналіст точно звітує про доповіді Архимандрита Любомира Гузаря, який вивиняє учасникам так часто тепер помилкове твердження, що хрищення Київської Русі, — це хрищення Росії. При тому він звернув увагу на те, що в наступному році 1000-річчя буде головню відзначувати на терені ССРСР в Москві, а про духових дітей Київської Русі, українців і білорусинів, не буде навіть мови. Білоруська церква була знищена ще за царських часів. Українська Православна Церква в двадцятих роках того сторіччя, а Українська Католицька Церква заборонена на терені ССРСР від 1949 року. Архимандрит Л. Гузар у зв'язку з тим

В АМЕРИЦІ

ВІЙСЬКОВЕ МЕДИЧНЕ дослідження

дослідження виказують, що молоді мужички, які мають симптоми анемії, спричиненої надміром у крові серпов'яних червоних тілець („сіклі селанія“) є наразі в 40 разів більше на смерть під час надмірних фізичних вправ. Знавши запевняють, що люди з позначками цієї хвороби не будуть мати жадних проблем у звичайному щоденному житті. В більшості на цю хворобу хворіють негри, бо аж 8 відсотків чорного населення Америки.

ЯК ПОДАЮТЬ ОЗНАЙОМЛЕНІ

в цих справах джерела з Вашингтону, то закритий Державним департаментом інформаційного палестинського бюро у Вашингтоні з уваги на пов'язання з тероризмом є радше політичним кроком, а не турботою щодо тероризму. Виявляється, що зроблено це під тиском Американсько-ізраїльського комітету громадських справ, сильно впливової організації у Вашингтоні, та Американсько-жидівського конгресу.

В СЕРЕДУ, 23-ГО ВЕРЕСНЯ

ц.р. в Нью Йорку дебютувала нова газета-тижневик, призначена для Мангеттену під назвою „Нью Йорк Обзервер“. Тиждень вийшов з ворожою настановою до ньюйоркських спекулянтів реальностями, власними статтями відомих дискусувачів й без сторінки присвяченої товариським пліткам. Видавцем і власником газети є Артур Л. Картер.

ВЖИТТЯ НОВОЇ СИРОВАТКИ

до щеплення проти бактерії, поширеної між новонародженими немовлятами, могло б принести 13,000 випадків важких захворювань в ЗСА кожного року. Ці твердження зроблені на підставі вивчення д-ром Югані Ескола з Крайового публічного інституту здоров'я в Гельсінках столиці Фінляндії. Чи дозволить на вживання цього ліку в ЗСА наразі ще не відомо.

КРАЙОВІ ЗУСИЛЛЯ У БОРОТЬБІ

з наркоманією підали нову хвилю злочинців у федеральні тюрми, які й так вже є переповнені, — твердять урядовці Департаменту справедливості. У наслідок того Федеральний уряд мусить підготувати число тюремних приміщень. За словами експертів, такі явища повторюються досить часто, коли політики реагують на домагання громадян і одобрюють несподумані закони. Закон сильної строгості з наркоманією одобрили, але не подумано над тим, де приміщувати нових злочинців.

КОМІСІЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

при Об'єднаних Націях в Нью Йорку повідомила, що відкриття архіву для дослідників про воєнні злочини під час Другої світової війни відложено до наступного місяця. Незважаючи на те, що комісія засідала у вівторок і середу, 22-го і 23-го вересня ц.р. їй не вдалося виробити нових правил для відкриття архіву.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

повідомив, що ЗСА вислала понад 2,000 газових масок до Чад у минулому місяці, бо є затурбована можливість, що Лівія вже або й вже жила хемічною зброєю у війні проти Чаду. Турбування Уряду ЗСА посиділи тому два тижні, коли Лівія домовилася з Іраном про доставу мін совєтського виробу в заміну за хемічну зброю і вже є потвердження про їхню доставу.

ПІСЛЯ ДЕЯКИХ ВАГАНЬ

Пентагон в четвер, 24-го вересня ц.р., почерез своїх речників офіційно визнав, що секретар оборони Каспар Вайнбергер прибув до Савдійської Аравії. Вайнбергер, який відвідує країни Перської затоки, від початку оповив свою поїздку таємницею не дозволяючи навіть кореспондентам з Вашингтону його супроводжати. Вістку урядовці Пентагону потвердили аж після того як тегранське радіо оповістило про його приїзд, додаючи, що метою поїздки є „поширення американських впливів“.

КАНДИДАТИ НА ПОСТ ПРЕЗИДЕНТА ВИСТУПАЮТЬ З ОБІЦЯНКАМИ

Вашінгтон. У п'ятницю, 25-го вересня, тут під час своїх виступів два кандидати від Демократичної партії на пост президента ЗСА, Майкл Дукакіс і Річард Генгард виклали свої зовнішньополітичні погляди.

На думку кореспондента газети „Нью Йорк Таймс“ Робіна Товнера, оба претенденти постаралися зайняти в справах міжнародної політики і особливо оборони „золоту середину“, яка, з однієї сторони, не відштовхує численних лібералів, а з другої розвіє сумніви щодо наміру демократів захищати Америку.

Губернатор Массачусетсу М. Дукакіс заявив, що З'єднані Стейти „більше не можуть грати роль одного ковбоя“, і повинні координувати свої зусилля з всім міжнародним демократичним суспільством. Для цього, за словами Дукакіса, Америка повинна бути твердою, сильною і виявляти велику турботу про долю людства.

Оба претенденти заявили про повну підтримку мирного шляху для Центральної Америки, запропонувавши президентом Костаріки Оскаром Аріасом. „Я буду настоювати (на випади вибраних президентом) на участі З'єднаних Стейтів у центральноамериканській мирній програмі“, заявив Генгард. Дукакіс пішов ще далі і сказав, що президент Коста Ріки О. Аріас заслуговує Нобелівської премії миру.

Оба кандидати висловилися за ратифікацію майбутнього американсько-совєтського договору про ліквідацію ракет середньої дальності в Європі. Генгард заявив, що треба продовжувати початий процес. За його словами, уже за наступної вашінгтонської

У СВІТІ

ГУБЕРНАТОР НЬОЙОРКСЬКОГО

стейту Маріо Квомо відвідав минулого тижня жидівську синагогу в Москві з нагоди свята Рош-Гашана, стрінувся там з багатьма „рефюзниками“, яким совєтський еміграційний уряд не хоче видати візи на виїзд до Ізраїля чи інших країн на Заході. На питання кореспондентів, що спонукало його, католика, брати участь у святкуванні жидівського свята, Квомо відповів, що він своєю присутністю хотів підкреслити гостроту жидівського питання в ССРСР. Після відвідин Ленінграду, губернатор Квомо повернувся в суботу до Нью Йорку.

МІНІСТЕР ЗАКОРОДНИХ СПРАВ

Єгипту Есмад Абдель Меґуїда відвідав в офіційному характері З'єднані Стейти Америки. В кінці минулого тижня він зустрівся з президентом Роналдом Регеном, який запевнив єгипетського гостя, що Уряд ЗСА вестиме незмінну політику на Близькому Сході і оборонятиме в першу чергу заприязнені держави. Обидва співрозмовці обговорили справу конфлікту між Іраном і Іраком і способи, якими можна добиватися замирення. Перед тим єгипетський міністер зустрічався з державним секретарем Джорджем Шульцом й іншими американськими політиками.

У МІСЦЕВОСТІ САІДІ

ліванському місті віддаленому на 40 миль від Бейруту, невідомі терористи застрелили п'ятьма кулями з пістолі французького священика-зуїта Андре Массе, який прибув до Лівану в 1985 році. Покісно не відомо, яка була причина вбивства священика, який не цікавився політикою і був керівником католицького університету св. Йосифа, що знаходиться в християнській частині Бейруту. Згаданого священика поховують у Саїді, згідно з бажанням родини і згодою чину, до якого він належав.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА КОНТРОВЕРСІЇ

і брак фінансів та погану адміністрацію, генеральний секретар ЮНЕСКО, Організації ООН для справ освіти, науки і культури, Амаду-Матар М'Бов знову хоче кандидувати на це становище. Очевидно, його переслідує виклике спротив багатьох держав, крім комуністичних, яким він в кожному відношенні сприяє. З'єднані Стейти Америки і Великобританія не повернуться до ЮНЕСКО поки не будуть сповнені їхні вимоги і взяті до уваги поради, зокрема політичного і фінансового характеру.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД

задовольнений з потепління відносин із З'єднаними Стейтами Америки надіючись, що Уряд ЗСА знесе усі санкції, накладені на вивіз товарів до Польщі, а може навіть надасть тій країні спеціальний статус упривілейованої держави в торговельних справах, враховуючи поправу ситуації на відтинку прав людини в ПНР. Партіїні і урядові речники не є задоволені тільки активністю у зв'язку з приїздом до Польщі віцепрезидента ЗСА Джорджа Буша забороненої професії „Солідарність“ і Римско-Католицької Церкви, яка устами свого речника підтримала підпільну „Солідарність“ і погодилася взяти із Заходу фінансову допомогу, яку вона зуживати на харитативні цілі, в першу чергу на опіку конкретно потребуючих і хворих. Ежі Урбан, речник уряду, заявив кореспондентам, що активність „Солідарності“ і некомпетентні заяви багатьох осіб можуть пошкодити переговорами між урядом і віцепрезидентом Бушом.

Появився четвертий підручник катехитичної серії „З нами Бог“

Чикаго (УКОРН). — 3 ініціативи Українського Католицького Осередку Релігійного Навчання видано тут четвертий підручник катехитичної серії „З нами Бог“.

Це найновіше видання, під заголовком „Обіцянка“ задумане для вжитку четвертої-п'ятої класи у школах українцознавства та цілоденних парафіяльних школах, де навчання релігії ведеться українською мовою. Цей підручник уживається разом з „Новим Заветом“, виданим у Римі Українським Католицьким Університетом 1983 року. Учні в цьому річнику вивчають Новий Завіт і в кожній лекції є задачі, в яких відсилається дитину до Святого Письма за відповідями. Це видання багатолітнє, але, особливо багате різними ілюстраціями до теми тисячолітньої спадщини Української Церкви.

Серія „З нами Бог“ першією з'явилася в англійській мові, у видавництві Східно-католицької конференції цієї єпархіяльних директорів релігійного навчання, при співпраці закарпатських, мелітських та українських єпархій. В 1980 році почали перекладати цю серію на українську мову та пристосовувати до вжитку в українських школах о. Андрій Г. Галя Чирівський, який опрацював перші три підручники, п.н. „Познаваймо“, „Життя“ і „Разом“, як рівнож трі книжечки для малювання п.н. „Малюємо: Недільні Євангелія“, „Малюємо: Пазники“ і „Малюємо: Літургія“. Найновіший том цієї серії, п.н. „Обіцянка“, з'явився під редакцією о. А. Чирівського. Основний переклад зробив о. Михайло Кузьма, а мовну коректуру перевели представники різних єпархій ЗСА і Канади, під провідом митрополита цієї комісії для катехизації в українській мові, в склад якої входили крім о. Чирівського, о. Роман Мірчук, о. Петро Галайда, одякон д-р Андрій Онуферко та сестра Ірина Ганкевич, ЧС ВВ.

Четвертий підручник серії „З нами Бог“ допомогли уфундувати Владика Іннокентія Лотоцького, українського католицького парафія Богоявленія Г.Н.І.Х. в Рочестері, Н. Й. та Перший український шадницький Банк „Певність“ в Чикаго. Цим добродіям належить ширше признание за їхню зрозуміння важливості катехитичних матеріалів для виховання свідомої української християнської молоді.

Усі видання Українського Католицького Осередку релігійного Навчання можна замовляти в книгарні „Славгород“, при 2226 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 або телефонувати на число (312) 276-0774.

Фільм „В'язень Христа ради“ висвітлять в Елізабеті

Елізабет, Н. Дж. — Кіностудія Ярослава Кулинич демонструватиме тут кольоровий звуковий фільм п.н. „В'язень Христа ради“ про життя покійного Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, від дитинства аж до смерті, включно з величними похоронами у Римі.

Фільм висвітлюватимуть в неділю, 4-го жовтня ц.р., о год. 5-й по полудні в приміщенні української католицької церкви св. Володимира при 309 Грір авеню.

Чистий дохід з фільму призначений на закінчення фільму „Україна в огні“, який охоплює все минуле України — від княжої доби

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів УНСОЮзу \$15.00 річно. За кожен зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Після відвідин Папи

Можна було згоріти знати, що Папа Іван Павло II, який у своїх 35-ох попередніх подорожах по світі за час свого дев'ятирічного урядування зберігав вірність своїм консервативним принципам, не приїхав удруге до Америки, щоб їх вирішити або йти на незгідні з його принципами становищем компроміси.

Папа приїхав не на те, щоб тут змінити свої, відомі всьому світові, строгі консервативні погляди, а щоб їх проповідувати. Його десятиденне перебування в Америці з відвідинами різних міст було 10-тиденною місією, під час якої він проповідував Слово Боже в такій інтерпретації, яку він вважає за єдино правильну. В одному з своїх виступів — а кожний його приїзд стигав на велетенські майдани десятки й сотні тисяч вірних — він заявив, що він свідомий того, що існує в Америці багато розведених подруж. Але, казав далі, якщо розведений чоловік чи розведена жінка одружуються з іншими життєвими партнерами знову, то хоча вони залишаються членами Церкви, проте втрачають право до Святого Причастя.

Папа Іван Павло II мав в Америці зустрічі із жінкою, яка виразно вимагала допущення жінок до священного стану. Він вислухав священника, який не скривав своєї опозиції супроти обов'язкового celibату. В своїх проповідях, виголошуваних завжди спокійним притишеним лагідним голосом, він таврував плування родин, таврував ведення абортів, що їх утворював з убивством ненародженої, але живої людини, таврував заразу наркоманії та сексуалізму в американських фільмах і телевізійних показах.

Чи Папа переконав когось із противників його неперушного догматизму — один Господь знає. Вселенний Архієрей відзначається величезним моральним авторитетом, Іван Павло II винятково індивідуальний; який діє чаром своєї особи і чаром своїх виступів. Але можна вчитати в часописних коментарях твердження, що насправді ця остання місія візити Папи в Америці так само не змінила становища більшості критиків його консерватизму, як і не змінила його власних поглядів. Виступи Папи не були церковними проповідями, коли то священник нав'язує свою проповідь до перелічаного ним тільки до Євангелія. І тому, що Папа є непомітний тільки в інтерпретації Святого Письма, а може помилятися в таких справах, що їх саме заторував у своїх виступах в Америці, то треба тільки подивляти твердість і непохитність теперішнього наступника святого Петра на апостольському престолі.

Треба подивляти цього Вселенного Архієрея, який раз-у-раз роз'їздить по всіх континентах світу і проповідує вчення без уваги на те, чи його слухачі погоджуються з ним, чи ні. Він помилявся, коли говорив про дискримінацію муринів в Америці, бо її нема. Він помилявся, коли закликав багатих людей помагати нелегальним іммігрантам, бо проблема нелегальної імміграції — надзвичайно складна, робить великий клопіт державній владі і є однією із основних причин робітничих страйків, бо нелегальні робітники конкурують ринок праці. А втім, це голова вселенної Католицької Церкви, яка нараховує поверх 500 мільйонів осіб у світі, різних рас, різних національностей, чоловіків і жінок, і всі вони дивляться на голову своєї Церкви, як на людину, яка носить на своїх плечах непомірний тягар: як примирити непомірність в інтерпретації Святого Письма із помилковістю у різних актуальних справах суспільного і родинного життя. І Папа Іван Павло II свідомий того тягару. Коли він вибрав шлях твердості і непохитності віри в те, що вірять, то це його прикмета, а не хибя. І тому і залишив після своїх недавніх відвідин в Америці враження-спомин про зустріч з винятковою людиною високого формату, без уваги на те, чи всі погоджувалися з усіма його переконаннями.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції "Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна надіслати, та її ціну.

Советська офіційна ідеологія характерна своєю тотальністю, виключністю установлюваного світогляду. Советська ідеологія — це ідеологія держави, вона репрезентує учня про державу, визнає самою державою, з метою захищати інтереси цієї держави. Помилково є утворювати советську ідеологію з філософсько-діалектичного матеріалізму, та з пояснюванням суспільних явищ спертим на історичному матеріалізмі. Право інтерпретації мають не філософи, але люди, які тримають в своїх руках владу.

Советська ідеологія має запевнити вплив держави на всі ділянки особистого і суспільного життя громадян. І завданням є узасадковувати і оправдувати політику держави та запевнити нерозривний зв'язок держави з громадянами, проявом чого має бути т. зв. советський патріотизм. Вона має також ефективно запобігати всяким антидержавним поглядам громадян.

Советських громадян не оцінюють залежно від глибини їхніх знань з марксистської філософії, не осуджують за відхилення від марксистського вчення, але за суджують за невірність держави. Таким чином, для держави і для громадян советська ідеологія — це сукупність норм особистості та політичної поведінки.

Державний характер советської ідеології полягає не тільки в її стилістичному пов'язанні з державою, але й в тому, що її формулює і створює контролює державний і партійний апарат. Політичний апарат держави забезпечує собі також ідеологіч-

Іван Солончак

СОВЕТСЬКА ІДЕОЛОГІЯ

(На підставі статті голландського вченого, Вільяма ван ден Бергена, професора історії Советського Союзу в Утрехтському університеті, н. з. "Ідеологія і атеїзм у Советському Союзі")

ний авторитет. Правдивість советської ідеології не утворюється у відкритому спорі з представниками інших напрямків, ані її здібності пояснювати факти. Факти, які їй не підходять, суперечать їй, не береться під увагу, промовчується або фальшується.

Вартість людини оцінюється тут її вартістю для держави, її безумовним підпорядкуванням цій державі, її громадською безлічності. В тому проявляється в першу чергу характер советської держави як монополюючого носителя ідеологічного авторитету.

Особливе місце ідеології в Советському Союзі визначило також специфічний характер советського атеїзму. Як ідеологічна монокультура — пише ван ден Берген — советська держава не може визнати її рівнозначності не тільки в політиці, але й в сфері загального світогляду. Піти на це — означало би визнати засаду плюралізму, що було б згубним для офіційної советської ідеології. Усе такі там виступають дві системи ідеологічних цінностей: противітних державній ідеології: націоналізм деяких союзних республік та зв'язані з тим націоналізм релігії. Національна самосвідомість литовців, естонців і українців, наприклад, все

це становить загрозу для советської держави та її ідеології, наскільки вона становить досвідкову спадщину та некоммуністичні вартості вище державної ідеології.

Ван ден Берген вважає, що то саме відноситься також і до російського націоналізму. Советська державність і російський націоналізм, — пише він, — це по суті справа не та сама. Советський патріотизм — це зовсім не те саме, що російський націоналізм. Російська культура і російська історична свідомість в такій мірі загрозливі з точки бачення нормативів советської ідеології і так само вимагають коммуністичної інтерпретації, як історія і культура інших народів Советського Союзу. Очевидно, є певні ознаки подібності попередньої російської та сьогоденної советської політики, але це зовсім не означає, що російський націоналізм перетворився в ідеологію советської держави. Навіть російський народ повинен бути совітським.

В оцінці ван ден Бергена національна самосвідомість народів, що становлять складову частину Советського Союзу, становить для державної ідеології ще більшу загрозу, якщо ця свідомість утворюється

з релігією. Релігія, навіть коли вона проголошує аполітичність, звучить дисонансом у советській ідеологічній монокультурі. Вона самим фактом свого існування протистоїть монополюючій державі на формування світогляду громадян. І не віра в Бога, — вважає автор, — становить головний конфлікт у відносинах держави з релігією. В советській ідеологічній системі етичні вартості не можуть окреслюватися нічим іншим як тільки інтересами держави. А оскільки ті інтереси окреслюють владу існуючі, оскільки право формулювати ідеологію належить виключно їм, то для них також належить право окреслювати підстави моральності. Заперечування моральних вартостей, котрі були б вищі від державних, заперечування права громадян на незалежне від держави сумління, це найважливіша особливість советської державної ідеології. Таким чином, боротьба з релігійним сприйняттям життя стається для советської державної ідеології найважливішою необхідністю.

Советський атеїзм називається в советській імперії „науковим атеїзмом“, бо він начебто спирається на діалектичний матеріалізм. Советський „науковий атеїзм“ повинен сприймати релігію як суспільне зло. Він повинен вивчати її не тільки для того, щоб довести її повну наукову неспроможність, але й щоб ефективно боротися з нею аж до її цілковитого ліквідації, хоча негативна діалектична матеріалістична ідея Бо-

(Закінчення на стор. 4)

влади проти народів Союзу, бо де ж тоді опиниться ота бучна „велич жовтня“?

І напевне великим відповідально зважили керівники СПУ та редактори друкованих органів на ці недовідомі попередження ЦК КПСС. Уже в цьому числі „Літературної України“ лише одна стаття науковця дідів М. Брайчевського, К. Стецюка, О. Апановича та З. Жижиняка продовжує викриття злочинів проти української історії й культури. В ній пишеться, скільки непоправної шкоди заподіяв архітектурному комплексу Київського братства в Києво-Могилянській академії та що її нині триває аварійне знищення унікальної пам'ятки української культури. Інші статті чи інформації схожі на наблиду жульки з минулих часів.

У наступному числі газети знову ж така одна — єдина стаття продовжує тему загрози Чигрину від запланованої побудови атомної електростанції. Щоб не загасла остаточно тема долі української мови, друкується стаття про збирання народних говірок Закарпаття М. Грицака та наукового характеру дослідження Л. Скрипника та Н. Дзятківської „Власні імена людей“.

Закінчення буде.

Василь Соколяк

СЕРПЕНІЙ „ВРОЖАЙ“

Серпень для хліборобів в Україні — гаряча пора завершення збирання врожаю зернових культур. Натомість для міського трудівника — це найприємніший час відпустки, відпочинку від річної втоми.

Переглядаючи серпневий випуск „Літературної України“, не можна з певністю сказати чим насправді був цей місяць для українських літераторів: радісний по року жив, чи звичайною відпусткою від клопітних справ.

Зрозуміло, минулі місяці від квітня до серпня, були лише оранкою давно поведеного поля та поведучи сібною нових ідей, для вкорінення яких, не кажучи про визнання, потрібен немалий час. Проте ніхто не може розраховувати на врожай без належного догляду за посівами, за ростом пагінців, підживлюючи їх добривами та виполуючи бур'яни. Між сібною та жнивними нема часу на тривалу відпустку.

А що жби схоже, що після бурхливих попередніх місяців у серпні значно пригасла запальність виступів діячів культури, знизилася тональність „гласності“ і все поволі стає на „свої місця“.

Показовим з цього погляду ч. 31-ше газети за 30-те липня. У ній читаємо інформацію, у Спілці письменників України про поширене

засідання секретаріату правління за участю керівників друкованих органів СПУ. Ю. Мушкетер розповів присутнім про зустріч керівників творчих спілок з партійними керівниками, яка відбулася у ЦК КПСС. Після цієї інформації виступили 12 письменників. Що і як вони говорили, — газета про це не сказала. (Згадайте кілька попередніх публікацій у „Літературній Україні“, коли кожен письменницький, часом дуже гострий і одвертий виступ, був повністю надрукований). Тепер, як у „давній, хорошій“ часи все зведено до канцелярських загальників: „відбувся обмін думок“, „повідомлено про творчі плани журналістів“, „маємо певні досягнення“, але відзначаються „значні прораханки“. Одночасно з цим лунає чутка вказівки: „зустріч у ЦК КПРС... вимагає від керівництва нашої спілки, друкованих органів зв'язного, відповідального ставлення до осягнення складних процесів, що відбуваються в суспільстві“.

Отож виходить, на тій зустрічі напевне партійні діячі сказали, що досі письменники безвідповідально

ставилися до складних процесів і належно попереджено їх, щоб вони зважили на це.

І не розбазікувалися на „сторонні“ теми, а зосередилися на першочергових завданнях (іх названо), „реальне життя радянської людини, поліпшення житла, робота торгівлі, транспорту, сфери послуг, (комплекс соціально-економічних проблем“. Оце вам, відважні бійці перебуваючи на фронті, керівні вказівки, про що писати, про що підіймати свій голос. Нема важливіших проблем. Не існує інших значних конфліктних питань. Хто там розбалакується відносно націоналістичної несправедливості? Хто це намагається підірвати монолітну єдність народів? Нещадно викривати все це ж природи нашого найдетократичнішого устрою! Утверджувати моральні цінності соціалізму, посилювати віру людей у перемогу нашого поступу. Усі ці питання, — гучно проголошені під час цієї зустрічі набувають особливого звучання напередодні 70-річчя великого жовтня.

Дійсно, пора зупинитися у викритті всіх злочинів

ся! Проминуло вісім років і на нашому книжковому ринку появилася англомовна книжка „History of Ukrainian Costume“. Видана в Мелбурні, Австралія, без подання автора чи перекладача, з єдиним прізвищем мисткині Христини Сеньків, що живе в Канаді. Є лаконічна згадка про те, що це перше видання забезпечив від копіювання Юрій Ткач. Чи це мав би бути ініціатор цього видання?

Отже, в чому його помилка? Він прийняв опис костюмів „стародавньої Русі“, так як К. К. Стамаров це виправдав. У описі жіночого вбрання він з'ясував поміж поясним одягом московську „поношу“, зодягнену молодичку у такий же „навершник“, а молоді дівчину вбрав у „панавіку“, себто в запанку, яка зодягає цілу постать. Знаючи головним покривом знаходимо „повойник“, себто чепець, що його вживали у давнину на Московщині.

Та й ці частини фігурують не тільки в рисунках. Автор теперішньої книжки вираховує їх також між частинами жіночого одягу стародавньої Русі і вважає їх відповідними для кожної, що хотіла б зодягнутися в таке вбрання. Не застановляється над тим, що в описі українських учених, які не ділять під впливом советської теорії, ніде немає ж згадки про такі частини одягу. Хведір Вовк у своїй праці „Студії з української етнографії та антропології“ з 1928 року дає докладний огляд народнього одягу й ніде не згадує про „поношу“ чи „навершник“. Катерина Матейко, яка видала в 1976 році обширну працю „Український народний одяг“, також хоча йде за советською теорією „стародавньої Русі“, спільно з прабатьківщиною трьох народів — послідовно оминає назви тих атрибутів московського народнього вбрання. Натомість дослідник Дімітрій Зеленин у своїй праці „Женские головные уборы восточных славян“ поставив собі завдання дослідити походження і розвиток покриву голови в Україні, Московщині і Білорусі, у нього назва „повойник“ знаходиться поміж частинами московського народнього вбрання.

Отже, що маємо зробити з тими трьома чи чотирма частинами московського історичного одягу? Це дуже важко, бо маємо помітно розійшлася і може вплинути на загальне розуміння одягу княжої доби. Хіба прибрати на ті частини печатку-перехрестя, яке остероголо б шукачів давніх зразків нашого народнього одягу? Та на цьому не кінчаються несправильні інформації цієї книжки. У тому творі сплітє ще одна співробітниця. В її випадку докладно

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юсиків

Гуцульська примадонна:

Марія Стеф'юк

(З нагоди появи її платівки)

Не зважаючи на це, що на Заході, головню у ЗСА, полюбляють платівки мільйонами накладів (приватна ініціатива!), в Советському Союзі особливо в Україні, на мистецькій, рідні платівки — голод. А втім, як і в появлі українських платівок, скажім, пісенна, то там мусить бути і ложка дьогтю, прийнятні дещо з російських пісень. А відомо ж, що наших пісень немає на російських платівках. Такі платівкові награвання, як „Лемківське весілля“ М. Колесси, про яке я писав давніше, це білі круки, що на них треба чекати роками. Передусім на Україні — хоч це і неможливо — не появилося ще і досі жаднісінька платівка з народними чи класичними піснями наших композиторів у сольовому виконанні, де музика була б ділом тільки одного композитора, у виведенні лише одного співака чи співачки. Така платівка з піснями В. Івасюка належить до естрадного жанру.

Українські репрезентативні співаки вже давно встигли наспівати цього роду російські платівки, але, на жаль, не українські. Можна бути радше певним, що вина тут не цілком співаків, а ворожого доручення і шовіністичної цензури. До таких наших співаків, що наспівали платівки з піснями одного чужого композитора, як Чайковського, Даргомижського, чи й інших, належать тенор Козловський, бас Гмиря чи баритон Ю. Мазурок. У музично-вокальному світі такі стилісти платівки солістів мають славу вершинних мистецьких досягнень.

Отже, поки ми діждемося платівок наспіваних нашими славними співаками, виключно із піснями пісень, наприклад, Лисенка, Людкевича чи інших, то перша платівка, нестрінча в нас, платівка, з безконкурентними українськими народними піснями, в лаконічному, прекрасному фортепіанному обрамунанні Бориса Лятошинського, вікни появилася. А саме у виконанні, тут майже невідомого, лірико-колыторального сопрано Марії Стеф'юк. Вона то власне, хоч у малій ролі, випала найкраще го лосово на платівках в опері Г. Майбороди „Ярослав Мудрий“. Наша бо співачка-примадонна уродженка Західної України, зі села Рожнів, Косівського повіту. Значить вона, в першій мірі, представниця Гуцульщини. Бог не покусив її і уроди. Нині є вона однією з найперших співачок Київської опери і, мабуть, перша та єдина співачка-солістка галичанка, що має найвище звання народної артистки не тільки України, але і всього

червоного царства. Я знаю, що співачок із таким захоплюючим тембром та індивідуальним чаром голосу, не знайдено багато у світі. На всякий випадок у Метрополітан опері такого красивого-баристого голосу в наш час немає. Дирекція опери „Ла Скала“ у Мілані запросила не кого іншого, а тільки її виконати роллю Парасі, в опері Мусоргського (за Гоголем) „Сорочинський ярмарок“. У розмові з нею згадували італійські і безсмертну Солюмію Крушельницьку. З великими успіхами виступала Стеф'юк ще і в Болгарії, Югославії, Франції, Іспанії, Голландії, Німеччині (схід), та Канаді. В Києві вирізнялася вона в головних ролях опер „Травіта“, „Ріголетто“ (Верді), „Мачон“ (Масне), „Тасмону шлюби“ (Чімороза) та інших.

На платівці, маємо 13 народних пісень, кожна виконана на такому високому рівні, що бажко будь-якій з них віддати перевагу. Підзаголовок до них міг би бути: пісні про дівочу долю. Передусім полонить зразу кожного витончений мистецький смак співачки, її музичність і отой прегарний барвир вириваний, сріблестий звук голосу.

Мистецтво фортепіанного супроводу на цій платівці в руках блискучого мистця клявірату, піаніста — який цим разом навіть уфесенка. Своєю грою він вповні дорівнює найвищому рівневі співу нашої мисткині.

При тому не можна поминути одного завваження, а саме, що мистецтво цього співу не зовсім сприятливе для найширших кіл слухачів. Їхню бо повну вартість і одухотвореність виконання потрапляють належно оцінити ті з найкультурніших і наймузичальніших звелічників вокалу.

Перша пісня „Ой піду я до млина“ шпарка і коверзлива. Дівчина має зустріти свого коханого і вони посваряться за яблучко чи за сливочку. Проте примирливе „Пощуй же ти мене, мого серденьку“ закінчує усе гарзод. Співачка виводить цю пісню з темпераментом і легким гумором. Друга пісня „Закувала зазуленька, закувала“ сповнена глибокого суму і туго дочки за далекою матір'ю. Бо „тажко жити на чужині та не легко“. Безрадісність дівочих почувань змальовує співачка з відтінком глибокої переконливості. В розкішній, мажорній пісні з яскравою фортепіановою палі-

(Закінчення на стор. 3)

ЧИСТОТА МИСТЕЦТВА



Лілія Бурачинська

ДУМКИ ПРО ІСТОРІЮ ОДЯГУ

Недавно появилася в „Свободі“ (ч. 141 з 25-го липня 1987) моя згадка про книжку К. К. Стамарова, видану у 1978 році в СССР. Йі назва була „Нариси з історії костюмів“ і в ній автор дав історичний огляд одягу від передісторичного часу аж до кінця XVIII сторіччя. Поміж одягами різних народів подано історію українського вбрання від скитських часів аж до козацької доби. Обговорюючи цей твір, я втіла що працю, якої в нашій фаховій літературі ще не було. Послідовність одягів добре угрупована, розвиток їх представлений численними рисунками, що ілюструють усі його фази. Найбільше я була втішена українською частиною, що її автор присвятив багатьох увазі.

Та рівночасно я висловила застереження до поданого матеріалу. Обговорюючи скитську добу, автор приступив до опису княжої доби. Він назвав цей період „костюмами стародавньої Русі“ і включив у свій опис не тільки княжу добу на наших землях, але й засягнув сюди одні Московщини, а також частинно Білорусі. Він пішов у тому напрямку за історичною розв'язкою „старшого брата“ що відбирає нам безпосередній зв'язок з побутом культурною княжої доби. Адже княжа доба, яка розпочалася й діяла на наших землях, розвивала свої державно-творчі сили і творила свою культуру власним зусиллям. Християнство в 988 році було виявом бажання нашої верхівки, без співдії сусідніх народів, що були тоді далеко позаду нас.

Я боялася, щоб хтонебудь не вважав, що прийняв цієї теорії за вказівку для одягу княжої доби. І так воно стало-

подано її прізвище і перебіг мистецького навчання. Це є Христиня Сеньків, яка є авторкою цікавого колыторного вкляду в цій книжці. Він подає цілий ряд історичного народнього вбрання, що мало б доповнити чорнобілі рисунки.

Цей вклад починається зразками скитського одягу так, як він уявляється нам тепер з історичної перспективи. Припускаємо, що він добрий, коли взяти до уваги скіпи відомості, що їх маємо з того часу. Одні зацікавлює нас, а саме — ноги скита взуті в такі ж капчурі, що їх носять наші гуцули. Правда, матеріал для скитських капчурів дала шкіра, а — гуцульські виконані з домашнього сукна. Все ж такі точна форма каже нам догадуватися про впливи, що збереглися на Гуцульщині з давніх часів.

Далі колыторні рисунки змальовують одяг різної доби. Заможну жінку княжої доби малює вбрала в „навершник“, що ледве чи траплялося в Україні, а дівчину закріпила „занавіскою“. Дальші малюнки княжої доби, козацького старшини з дружиною, гетьмана і гетьманши, козацької пари і багатих і вбогих міщан виконані згідно з історичними зразками. Застановляє нас тільки, чому авторка не використала в рисунку приваби української вишивки, що вже в тому часі прикрашувала українське народне вбрання? Її спроби тут і там вишивку приміняти — не передають її властивого чару.

На кінці колыторного вкляду є поданий ряд зразків регіонального народнього одягу. Нехай це будуть зразки з XVIII сторіччя, то ж неможлива така зміна впродовж двох століть! Адже полішучка чи гуцулка не могли зодягатися в о сорочку до „п'ят! Перша з них ходила по замкомлому ґрунті, а друга їхала верхи або ходила по горах. Та й звідки в полішучку взялася плахта, якої вона і досьогодні не знала, а в гуцулці відсутнє замишування до живого колыору, що так оживляє її силуетку. Чому з Закарпаття малює вбрала саме той зразок одягу, що підкріплює малярською впливові?

Це все питання, на які не маємо відповіді. Біда тільки, що ці образочки йдуть у широку масу і знайдуть наслідувачів. І будуть покликуватися на „історичну“ силуетку подану у книжці. А та „історичність“ полягає у зовсім інших прикметах, ніж схоплені йі, передані тут. Жаль, що авторка тих колыторних рисунків не передумала добре підходу і в такий спосіб це подала.

НЬЮ-Йоркська ФІРМА Китайський центр господарської роботи, заснована і проваджена американськими китайцями, підписала угоду на спровадження китайських селян на тимчасову рільничу працю до Америки.

СОЮЗІВКА

пошукує

ПРАЦІВНИКІВ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ

Платня після домовлення.

Тел.: (914) 626-5841

Український Народний Союз

пошукує повністю або частково
затруднених, досвідчених

АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

і

ЗАГАЛЬНИХ АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов
на околиці:

Торонто, Монреаль, Едмонтон, Вінніпег
та інших теренів

- Допоміжні інформації
- Платня у формі зачету
- Комісове
- Всі беніфіти

Звертатися до:

Mr. JOHN HEWRYK
Supreme Director for Canada
327 Mc Adam Ave.
Winnipeg, 4, Man.
Canada R2W 0B3
Tel.: (204) 582-8895
або до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

МОЛОДИЙ ЗАХІДНОНІМЕЦЬКИЙ пілот Матіас Руст, який недавно був засуджений в Москві за порушення советського кордону і приземлення малим літаком „Сессна“ на Червоній площі на чотири роки примусових робіт в концтаборі, вніс прохання до Верховного суду СРСР про помилування. Представник міністерства закордонних справ СРСР Борис Ядінцев заявив користувачам, що прохання Руста розгляне Президія Верховної Ради СРСР, у компетенції якої є справи помилування, чи зниження речення засуду. При тій нагоді Ядінцев повідомив, що Руст ще перебуває в московській тюрмі Лефортово і йому дано можливість переглянути судові акти обвинувачення.

З лемківської пісню до Канади й Америки

В 1956 році створилася можливість покликатися до життя Українське Суспільно-Культурне Товариство в Польщі і цей момент порівняно найкраще використали мешканці Лемківщини, повертаючи у свої сторони. Люди за тяжко запроцьовані гроші відкуповували від нових осадників свою прадідівську землю і власний маєток.

Саме на час повороту наших людей припадає час народин ансамблю „Лемковина“, яка від самих початків свого існування по сьогоднішні дні переживала різні організаційні фази, мала різномірний репертуар і виконавців, мала свої високі мистецькі піднесення й мала свої упадки.

Організатором ансамблю „Лемковина“ була так звана Лемківська секція УСКТ, яка не визнавала себе українцями. Секцію очолювали Михайло Донський, Павло Стефанівський та Федір Гоч. Деякі псевдоідеологи хотіли тоді використати секцію до розбиття між українцями в Польщі. Сьогодні їхні континуатори в Польщі, як, наприклад, Ежи Герасимович і йому подібні, далі стоять на позиціях баламу-

чення українського населення Лемківщини щодо його національної приналежності.

Однак після ліквідації секції її колишній провід перейшов в ряди УСКТ і ансамбль „Лемковина“ став складовою частиною культурної діяльності цієї організації.

В рамках УСКТ мені припало на долю довгі роки співпрацювати з капелею „Лемковина“, а зокрема з її музичним інструктором Ярославом Троханівським та мром Павлом Стефанівським, який був і залишається організаційно-мистецькою душою капелі. Не зважаючи на роки і пережиті Павла, він не лише як знавець рідного фольклору, але і як всесторонній культурний інструктор з правдивим-подивом і глибоким захопленням виконує танці. Він здружився з рідною пісню у своїй рідній Білянці. Виконавці ансамблю доїжджають на репетиції біля 50-70 км.

З репертуару „Лемковина“, її виступів багато запам'яталося на все життя: „Гори наші, гори“, „Чом, чом, земле моя“. Деякі забулися, але вони знову відкриваються в найближчих днях. Чисті дзвінки голоси відтворюють ніжність ансамблю „Лемковина“ і понесуть у щасливе дитинство.

Ми тут у вільному світі зобов'язані допомогти братам по крові. Буде нагода застанемися над місцем в історії рідного народу.

Хай же дзвенить і не змовкає наша пісня. Співай же, чаруюча „Лемковина“, розсилай по світі славу синів твоїх, пісню глибокою, як море, безмежною, як небо і як вітер нестримною.

Ярослав Стех
(„Новий Шлях“)

Ню Джерзі приготується до Тисячоліття



Проф. Іван Головінський, голова Комітету Тисячоліття стейту Ню Джерзі, і його заступник інж. Олексій Данчук на авдієнції у Владика Стефана Сулика в Митрополітській канцелярії у Філадельфії 25-го липня 1987 року.

Після перерви у літні місяці стейтський громадський Комітет Тисячоліття Християнства України під проводом голови проф. Івана Головінського і його заступника інж. Олексія Данчука та при допомозі підкомітетів приступив до закінчення запланованих програм.

Усі акції матимуть загальностейтський характер, а над окремими імпрезами — парохіальними і громадськими працюють місцеві комітети, пригтовляючи їх відповідно до своїх умов і можливостей.

Стейтські акції і імпрези на 1988 рік включають: у січні — офіційну частину в Трентоні, столиці стейту, у формі пресової конференції і відповідних прокламацій у стейтській легіслатурі; у червні — концертну програму під час річного, 14-го з черги українського стейтського фестивалю в Гарден Стейт Артс Центрі; у жовтні — наукову конференцію в одному з американських університетів, та на закінчення — урочистий бенкет.

На найбільшому пленарному засіданні Комітету (26-го вересня о год. 10-й рані в Народному Домі в Ірвінгтоні) усі пляни — після звітів референтів із підготовчої роботи — будуть доведені до кінця. Вміжчасі проєкти мистецької афіші, летючок і запрошень приготують стейтські мист-

У 1987 році відбулись важливі події у зв'язку з відзначуванням Тисячоліття. Передусім дві делегації Комітету під проводом голови проф. Івана Головінського відвідали українські митрополії, щоб дістати благословення Владика Мстислава з Бавнд Бруку і Владика Стефана з Філадельфії та запросити їх і усе українське духовенство до участі у стейтських святкуваннях. Перша авдієнція відбулася 18-го червня, друга — 25-го липня.

Велике всенациональне свято відбулось 16-го серпня в Бавнд Бруку під проводом Митрополита Мстислава з нагоди відкриття і посвячення величавого пам'ятника княгині Ользі на площі біля церкви св. Андрія при величезній давизі народу.

Варто ще пригадати офіційну церемонію на американському форумі, коли губернатор Кейн у прокламації з 15-го травня ц.р. виданий в стейтській бюрі в Ньюарку, проголосив рік 1988-ий роком Тисячоліття Християнства України в стейті Ню Джерзі і заклик до свобододолюбних мешканців стейту прилучитися до святкування цього історичного року із сусідами українського походження. Подібну прокламацію проголосив сенат Пенсильвенії у Гарісбурзі 24-го червня ц.р. з участю Владика Стефана.

Багато ще праці перед Комітетом, щоб справді величаво завершити святкування, щільно яких є не лише відзначити цю важливу історичну релігійно-політичну дату у своїй громаді, але й показати чужинцям окремішність української культурної історії, якої основою була українська Церква, без огляду на різномірність деномінацій, її літургійний обряд та пов'язане з нею архітектурне, музичне і образотворче мистецтво та письмений творчість.

Дора Рак

Любов Копельська

ДЗЕРКАЛА

НОВЕЛИ

Ціна \$13.00 з пересилкою
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані 6% стейтського податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

затруднить на повний час

ПРОДАВЦІВ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

із знанням української і англійської мов в округах:

Клівленду, Нью-Йорку, Північного Нью-Йорку, Нью-Джерзі, Філадельфії і Лігай Веллі.

Кандидати не мусять мати досвіду в продажі забезпечення. Ми подбаємо про їхній вишкіл, заплату і винагороду.

Це знаменита нагода для здібних і підприємливих осіб рости в УНСоюзі і з УНСоюзом в його зобов'язанні служити громаді!

Кандидати можуть зголошуватися на адресу:

Н. Р. Floyd, FIC.

National Sales Director

Ukrainian National Association Inc.

30 Montgomery Street,

Jersey City, N.J. 07302.

Tel.: (201) 451-2200

Советська...

(Закінчення зі ст. 2)

га зовсім не потягає за собою конечности боротьби з церквою та дискримінації її прихильників.

Советський „науковий атеїзм“ має на меті не встановлення правди, але служити інструментом антирелігійної пропаганди. Советський атеїзм радикальний і нетолеранційний. Він базується на запереченні права громадян мати власні переконання і тому він відкидає інші форми атеїзму як непослідовні та ненаукові. Особливостю советського атеїзму є його конфесіональний характер. Советські атеїсти зобов'язані визнавати свій атеїзм, протилежно до всіх інших невіруючих, для яких це лише справа особистих переконань. Советський атеїзм — конфесія, віра. Він має своє святе писмо, свої обряди і символи, свою апологетику. Він не може миритися з байдужістю своїх визнаючих до справ віри. Не диво, отже, коли жерці советської ідеології б'ють на тривогу з причини байдужості людей до атеїстичного виховання, особливо серед молоді та вчителів, що є виявом байдужості до самої державної ідеології. А ідеологічна монокультура не може дозволити громадянам навіть заховати нестримність у справах релігії та світогляду.

ВІДПІШЛИ

• ВІД НАС •

КАТЕРИНА ГУК СТРЕЧАК, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер“ в Нью-Йорку, Н.Й., померла 26-го липня 1987 року на 86-му році життя. Нар. 28-го вересня 1900 року в Шешеві, Галичина. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку дочку Марилін Кусчан. Похорон відбувся в Оклахома Сіті, Окла. Вічна їй Пам'ять!

С. Чума, секр.

ДОМКА КІННАС, член УНС Відд. 150-го ім. М. Грушевського в Пінтсфілді, Масс., померла 16-го липня 1987 року на 98-му році життя. Нар. 1888 року в Україні. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку сина Тому. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Йосифа у Пінтсфілді, Масс. Вічна їй Пам'ять!

Лідія Гуда, секр.

УКРАЇНСЬКА
СВІТЛИЦА
ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ
ВИХОВУВАТИ
ДИТИНУ!

СВЕТРИ, ВОВНЯНИ ХУСТИКИ, вишивані жіночі блузок, виш. обрус, подушки, і т. п., коримка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

• HELP WANTED •

EXCELLENT WAGES
for spare time assembly work:
electronics, crafts, Others. Info.
(504) 641-0091, Ext. 2583.
Open 7 days. Call now!

ШУКАЄМО ЖІНКУ
до опіки над двома дітьми і до
легкої домашньої праці, 4 або 5
днів в тижді. Лівінгстон, Н. Дж.
(201) 994-2812
по 6-й год. веч.

• P I Z N E •

ЧУДОВІ ПАРЦІЛІ ПІД БУДИНКИ,
продаються власником. Приваблює
околиця у Поконос. Центральна
каналізація і вода, 24-годинна охоро-
на, 160 акрів озера, пейзажистство,
"Country" Клуб і внутрішній басейн,
ном і багато інших угоджень. Мож-
на сплавувати власникові. Дзвоніть:
ти: (718) 896-5857, 5 до 9 год. веч.

• SERVICE •

**UKRAINIAN
TYPEWRITERS**
also other languages complete
line of office machines &
equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

• FUNERAL DIRECTORS •

**ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами в
BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
для покращання забезпечення своїм членам впровадив
від 1-го вересня 1987-го року

ТРИ НОВІ КЛАСИ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

з низькими вкладками,
основаними на таблицях смертності 1980-го року

T23 — ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО 23-го РОКУ ЖИТТЯ

- з вкладками \$7.50 річно за перших \$5,000 та по \$5.00 річно за кожних додаткових \$5,000
- Ці грамоти класи T23 видає УНСоюз дітям у віці 0-15 років

ART — ЩОРІЧНО ВІДНОВЛЮВАНЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- з вкладками, які кожного року зростають з віком забезпеченої особи
- Ці грамоти класи ART видає УНСоюз апікантам у віці 16-65 років на суми \$25,000 і більше

DT30 — ТЕРМІНОВА ГРАМОТА НА 30 РОКІВ ІЗ ЗМЕНШУВАНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- корисна для осіб, які мають гіпотечні позички-моргеджі
- Ці грамоти класи DT30 видає УНСоюз апікантам у віці 16-45 років на суми \$25,000 і більше.

НИЖЧІ ВКЛАДКИ ЗА ВСІ НОВІ ГРАМОТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Всі нові грамоти забезпечення УНСоюзу, видані після 1-го вересня 1987 року, матимуть значно нижчі вкладки, основані на таблицях смертності 1980 року. З 1-им вересня 1987-го року припинено видачу грамот клас T16 та TP65, а на їх місце введено грамоту нової класи T23.

МІНІМАЛЬНІ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рівночасно введено в життя з 1-им вересня 1987-го року ось такі мінімальні суми забезпечення:

- \$2,000 для грамот клас WSP і E65 SP з одноразовими вкладками на ціле життя та вивинування у 65-ому році життя
- \$3,000 для грамот клас E18, E20, E65, P20, P65, DP65 та W.
- \$5,000 для грамот клас T5 і T10 — термінового забезпечення на 5 і 10 років.

тільки \$5,000 забезпечення для грамот класи ADD — акцидентного забезпечення.

МЕЖІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

УНСоюз приймає апікації на забезпечення без лікарських оглядин в таких межах сум забезпечення та віку:

- \$100,000 до віку 30 років
- \$50,000 до віку 40 років
- \$25,000 до віку 45 років
- \$10,000 до віку 50 років
- \$5,000 до віку 55 років
- \$3,000 до віку 60 років

Сума забезпечення з лікарськими оглядинами необмежена. УНСоюз видає грамоти забезпечення апікантам до 70-го року життя.

Необхідна всім, хто цікавиться українським
образотворчим мистецтвом

КНИГА

„СВІТОВА ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ“

(Торонто 1982):

- 110 великого формату сторінок
- англо-, франко- і україномовний текст
- вступне слово Святослава Гординського
- біографічні дані про 86 українських діяльних мистців-учасників Виставки — з дев'яти країн, трьох континентів
- 119 кольорових репродукцій найкращих українських мистецьких творів
- головний редактор — Святослав Гординський

ЦІНА:
у твердій обкладинці 30 ам., або 35 кан. дол.,
у м'якій обкладинці 25 ам., або 30 кан. дол.
- разом з пересилкою.

Замовлення з чеком або „моїм ордером“ слати на адресу:

UKRAINIAN CANADIAN ART FOUNDATION,
2118-A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

Комітет Обороні Української Спадщини

та

Головний Екзекутивний Комітет

Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненням візком цього заклику

Просимо подати суму пожертви своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число, до вулиця

місцевість

стейт

поштовий код



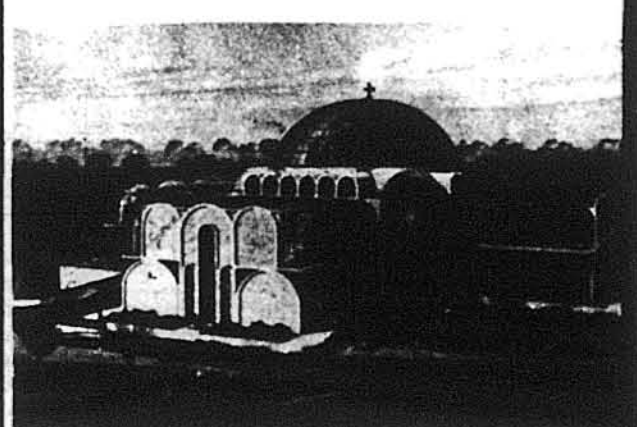
Купуйте місця поховання в
Українському Національному
Пам'ятнику-Мавзолею
(від 1,340.00 — 3,438.00 дол.)
Ціна включає гранітну плиту
і напис.

4111 Pennsylvania Avenue, S.E.
Washington, D.C. 20746

Про подробиці можна довідатися:

- відвідавши нашу канцелярію при вищеподаній адресі,
- або телефоном: в урядові години від понеділка до п'ятниці від год. 10 ранці до 4 по полудні, телефонуючи на наш кошт (колект) (301) 568-0830, позв урядовими годинами: (301) 855-8864,
- або переславши негайно цей купон на адресу

UKRAINIAN MEMORIAL INC.
P.O. Box 430 • Dunkirk, MD 20754



Прошу прислати мені безкоштовно докладні інформації про
місце поховання на Українському Національному Цвинтарі-
Пам'ятнику або подзвонити мені.

В МАВЗОЛЕЇ В ЗЕМЛІ

Name

Street

City State Zip

Telephone: Area Code Number